

Súkromná vysoká škola v Trenčíne už siedmy rok používa softvér, ktorý plagiátorov vypátra

Univerzity sa nevedia brániť plagiátorom

Slovenské univerzity sa doteraz nevedia brániť plagiátorstvu pri písaní diplomových prác, pritom napríklad súkromná trenčianska vysoká škola už siedmy rok úspešne používa systém, ktorý plagiátorov v radoch svojich študentov ľahko vypátra.

"Netreba z toho robiť príliš veľkú kauzu, sú to ojedinelé prípady," povedal prezident Slovenskej rektorskej konferencie **Vladimír Báleš**. Poukázal na **Slovenskú technickú univerzitu**, kde zachytili len dva takéto prípady. "V súčasnosti máme 2 200 študentov, za rok máme približne 50 prípadov," uviedol Peter Kročitý, predseda komisie pre akademickú etiku City University v Trenčíne, kde používajú americký softvér, ktorý práce študentov porovnáva s databázou približne piatich miliárd webových stránok a prác študentov nielen zo Slovenska, ale z celého sveta. Systém pritom funguje aj preventívne, pretože podvádzať si dovoľia hlavne neznalí prváci.

Veľa diplomantov na jedného docenta je problém

Báleš vidí v boji proti plagiátorstvu dve zbrane. "Predovšetkým musí byť veľká zodpovednosť na vedúcom diplomovej práce. Ak má jeden docent alebo profesor 20 diplomantov, tam začína byť problém." Ďalším účinným prostriedkom bude podľa prezidenta odovzdávanie všetkých prác v elektronickej forme, aby sa dali navzájom kontrolovať. "Musíme mať všetky práce v elektronickej forme.

Na niektorých školách to roky beží. Je tam problém v citáciách. Študent môže prevziať, len musí presne citovať, čo prevzal. Potom je tam vedúci diplomovej práce, oponent a komisia. To sú odborníci, ktorí by mali vedieť, že pokiaľ niečo opíše celé bez toho, že by citoval, malo by sa na to prísť, pretože univerzálny softvér neexistuje," povedal minister školstva **Ján Mikolaj**.

Brnianska Masarykova univerzita si systém vyvinula sama

"Systém porovnáva každú prácu s databázou. Tá obsahuje množstvo prác a teda aj zhody, ktoré by nemali byť považované za plagiátorstvo. Nie je dokonalý, ale pomohol. Učiteľ nevie posúdiť, či práca je z hlavy študenta alebo to opísal. Systém vyhodí presne tú stránku, kde sa taká informácia alebo odsek nachádza," hovorí Kročitý. Softvér prácu vyhodnotí a podozrivou prácou sa zaoberá špeciálne zriadená komisia. "Keď sa dostane práca pred komisiu, v drvivej väčšine prípadov je tam problém," uviedol. Softvér je platená služba, ktorú hradí City University z **USA**, pod ktorú trenčianska pobočka, Vysoká škola manažmentu, patrí.

Kročitý dodal, že napríklad brnianska Masarykova univerzita si podobný softvér vyvinula sama. Na City University platí pravidlo trikrát a dosť. Najskôr dočasný vyhadzov, potom definitívny. Od roku 2005 vyhodili troch študentov.

Slovenská rektorská konferencia vyzvala rektorov, aby prešli na elektronicкую formu a aby ministerstvo školstva zabezpečilo potrebný softvér. Podľa Bálešovho osobného názoru, ak sa spätne príde na plagiátorstvo, už nie je možné vziať diplom späť.

Ministerstvo chce do odborných škôl dostať peniaze od firiem

Ministerstvo školstva chce presadiť, aby odborné školy mohli získavať viac peňazí od firiem či podnikateľov. Vyplýva to z predbežnej informácie k návrhu zákona o odbornom vzdelávaní, ktorú zverejnilo ministerstvo na svojej internetovej stránke. Bližšie podrobnosti však zatiaľ autori materiálu neuviedli.

Odborné školy už v súčasnosti majú nárok na vyššiu dotáciu z verejných financií než napríklad gymnázia. V tomto roku môžu učilišťa prostredníctvom takzvaného normatívu získať na každého žiaka 48.010 korún, zatiaľ čo gymnáziá 35.480 korún. V budúcnosti by okrem štátnej dotácie mali v ešte väčšej miere na prevádzku odborných škôl prispievať aj podnikatelia, plánuje ministerstvo. Širšie možnosti pre spoluprácu so zamestnávateľmi by privítal aj riaditeľ odborného učilišťa v Kysuckom Novom Meste František Korenčík. Prínosom by podľa neho mohli byť napríklad väčšie praktické skúsenosti študentov. "V súčasnosti podstatnú časť štúdia žiaci trávajú v učebniach. Lepšie však bude, ak sa dostanú k modernej technike, ktorú vlastní firmy," povedal ČTK riaditeľ učilišťa. Od nového zákona očakáva, že určí pre školy a zamestnávateľov jednoznačné pravidlá, napríklad ako majú podnikatelia zaúčtovať prácu študentov.

Korenčík ocenil, že v kysuckom regióne sa podľa neho postupne zvyšuje aj záujem firiem o kontakt s rodičmi detí, ktorých čaká štúdium na strednej škole. Mohlo by to podľa neho priniesť zmeny pri výbere učebných odborov, pretože v uplynulých rokoch boli populárne napríklad obchodné akadémie. Príchodom automobiliek sa však zvýšil dopyt práve po absolventoch učilíšť, najmä strojárskych. "Podniky by mali s rodičmi komunikovať ešte vo väčšej miere, aby vedeli, kde môžu ich deti nájsť uplatnenie," dodal riaditeľ.

8. 2. 2008 16:00:00 | SITA, ČTK